

I'VAVPOTIČ

GLEDALIŠKI LIST

IZDAJA UPRAVA NA
RODNEGA GLEDALIŠČA
V LJUBLJANI - UREJA
OTON ŽUPANČIČ

CENA 3K

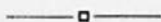
Spored za enajsti teden

Drama

Poned., 22. nov.	— Figaro se ženi.	C
Torek, 23. nov.	— Zaprto.	
Sreda, 24. nov.	— Ljubimkanje.	A
Četrtek, 25. nov.	— Pohujšanje v dolini šentflorjanski.	A
Petek, 26. nov.	— Sen kresne noči v opernem gledališču ob dramskih cenah.	B
Sobota, 27. nov.	— Pohujšanje v dolini šentflorjanski.	E
Nedelja, 28. nov.	— Ljubimkanje.	Izven.
Poned., 29. nov.	— Figaro se ženi.	A

Opera

Poned., 22. nov.	— Zaprto.	
Torek, 23. nov.	— Trubadur.	D
Sreda, 24. nov.	— Lepa Vida.	E
Četrtek, 25. nov.	— Dalibor.	C
Petek, 26. nov.	— Sen kresne noči. Dramska predstava.	B
Sobota, 27. nov.	— Vesele žene windsorske.	D
Nedelja, 28. nov.	— Trubadur.	Izven.
Poned., 29. nov.	— Zaprto.	

V dramskem gledališču se pripravlja Bobrov kožuh in štiri enodejanke Čehova. — V operi Tosca.

Figaro se ženi

Komedija v petih dejanjih. Spisal Beaumarchais, prevel Boris Putjata.

Režiser: M. MURATOV.

Grof Almaviva	g. Nikolajev.
Grofica Rozina, njegova žena	ga Nikolajeva.
Figaro, njegov sluga	g. Putjata.
Suzana, grofičina sobarica	ga Marševa.
Cherubino, paž grofice Rozine	gna Vera Danilova.
Basilio, učitelj muzike pri grofu	g. Manjecki.
Bartholo, zdravnik	g. Strniša.
Marcelina	ga Volkova.
Antonio, vrtnar, Suzanin stric	g. Čengeri.
Fanchetta, njegova hči	ga. Čengerijeva.
Don Gusman Brid'oison, sodnik	g. Kuratov.
Doublemain, njegov tajnik	g. Volkov.
Pastir	g. Potokar.
Prva kmetica	gna Maškova.
Druga kmetica	gna Rovanova.

Pristav, sodniki, kmetje, kmetice, muzikanti, plesalci. Godi se na gradu Aguas Frescas blizu Sevilje.

Grof Almaviva, vseoblastni gospodar Sevilje in seviljske province, živi v svojem gradu s prelepo ženo Rozino, ki jo je pred davnim časom odvezel s pomočjo svojega sluga Figara doktorju Bartholu. Figaro, bivši seviljski brivec je premeten, pameten, z vsemi mazili namazan človek kosmate vesti.

Figaro bi se rad oženil s prekrasno deklico Suzano. Suzana ugaja tudi grofu Almavivi. Grof je pripravljen privoliti v Figarovo ženitev, toda kot vladar se hoče okoristiti s pravom prve noči. Dasi ravno je svoji ženi že obljubil, da bo to postavo razveljavil, tega doslej še ni izvršil. Grof Almaviva je vsemogočen in Figaro si mora izmisliti intrigo, da prepreči izvršitev grofove namere.

Figaro ima smolo. Pri Marcelini, ženski, ki je mnogo starejša od njega, si je bil izposodil nekoč 2000 piastov ter je podpisal pogodbo, da jo vzame za ženo.

V tem položaju se nahajajo glavni junaki ob začetku komedije. Dejanje se vrši v 18. veku, vseh pet aktov na en dan, prvi trije zjutraj, zadnja dva pa zvečer.

Prvo dejanje. Soba v gradu Almavive, oddana bodočemu zakonskemu paru Figaru in Suzani. En sam velik stol je vse pohištvo te sobe.

Figaro izve od svoje neveste o grofovi nameri, izrabiti vladarsko pravico prve noči in snuje načrt, kako bi prevaril grofa, ne da bi pri tem kaj izgubil. Marcelina je slišala o nameravani Figarovi ženitvi, prihiti s svojim advokatom doktorjem Bartholom v grad, pokaže pogodbo, po kateri se mora Figaro z njo poročiti in zahteva njeno izpolnitev. Bartholo bi se rad maščeval nad Figarom (Figaro je namreč pomagal grofu Almavivi odvzeti Bartholu Rozino) in zagadatelj zelo rad pomaga Marcelini, tem rajši, ker bi se je na ta način lahko iznebil. Pred 30 leti je imel z njo sina, ki so ga potem ukradli cigani.

Suzana in Marcelina se v gradu srečata. Rivalinji pravita druga drugi take prijaznosti, da Marcelina užaljena zapusti grad.

Sledi prizor Suzane s Kerubinom, pažem grofinje Rozine. Paž je zelo nesrečen. Sinoči ga je zalotil grof, ko je dvoril vrtnarjevi hčerki Fanšeti, ki je pa tudi grofu všeč. Grof ga je spodil domov. Baš toži o Suzani, ko vstopi Almaviva.

Kerubino se skrije za edini stol.

Grof pregovarja Suzano, naj pride na sestanek v park, toda v tem hipu vstopi dvorni organist in muzikant Bazil. Tudi grof se skrije za edini stol, paž pa zleze v stol. Bazil ne ve, da je grof prisoten in pripoveduje Suzani o spletkah, ki spravljajo ime grofinje Rozine v dotiko s pažem. Zdaj zdaj bi zabesnela nevihta — toda v tem hipu vstopi grofinja Rozina z dvornim spremstvom in Figarom. Vsi so prišli po Figarovem načrtu, da bi s pomočjo grofinje izsilili od grofa opustitev prava prve noči. Grof se nahaja v položaju brez izhoda in se mora proti volji udati. Vsi so radostni in prosijo grofa, naj obenem odpusti Kerubinu. Grof se sicer srdi nanj, toda paž je skrit v stolu preveč slišal in grof mora kapitulirati. Ker se ga hoče na vsak način iznebiti, ga imenuje za oficirja v polku, nahajajočem se daleč nekje v Kataloniji.

Drugo dejanje. Budoar grofinje Almavive.

Suzana pripoveduje grofinji, da jo hoče grof zapeljati in o paževi ljubezni do grofinje. Grofinja je ogorčena nad ponašanjem svojega soproga, paževa ljubezen jo pa gane, ji laska ter jo nekoliko vznemirja.

Pojavi se Figaro, ki predlaga, naj sklenejo grofinja, Suzana in on zvezo. Naloga te zveze je, ohraniti grofinji moža in preprečiti njegovo nezvestobo, Figara in Suzano pa obvarovati pred njegovimi nakanami. V to svrho je Figaro že poslal grofu anonimno

pismo. V njem mu naznanja, da se nekdo izmed občudovalcev njegove žene namerava tajno sestati z njo. Grofinja ne odobrava tega postopanja, toda opasnost jo prisili, da Figaru zaupa.

Figaro razvija svoj načrt dalje: Suzana mora pristati na sestanek z grofom v parku. Grofinja in Suzana naj preoblečeta Kerubina v žensko. Zvečer pojde preoblečeni Kerubin mesto Suzane v park in grofinja bo pri tem zasačila grofa.

Kerubino vstopi in začno ga pripravljati. Tu se nenadoma vrne grof z lova, Kerubino se skrije v sosedno sobo ter se zapre. Grof, vznemirjen vsled anonimnega pisma, sliši v sosedni sobi šum, najde pa zaprta vrata. Odloči se siloma vdreti v sobo. Odide po orodje, a vzame sabo grofinjo. Suzana izpusti iz zasede Kerubina, ki skoči iz drugega nadstropja na vrt, da se reši.

Suzana se skrije na njegovo mesto. Grof in grofinja se vrneta in grofinja prizna, da je v sobi — Kerubino. Ljubosumni grof hoče ubiti paža, toda iz sobe stopi — Suzana.

Grof je poražen in prosi grofinjo odpuščanja za sumničenje.

Grofica se zagovori in izda, da je Figaro pisec anonimnega pisma.

Ko Figaro izve, kaj se godi v grofičinem budoariu, pride na pomoč. Grof ga zaslišuje, a on se s pomočjo svojih zaveznic zelo spretno zagovarja.

Zadeva bi bila že urejena, tu vstopi stari pijanec, vrtnar Antonio, s pritožbo, da je nekdo skočil z okna ter mu pokvaril gredo cvetic.

Grof zopet sumniči Kerubina, a Figaro vzame krivdo nase in grof mora verovati.

Figarova svatba je sedaj gotova stvar. Ta hip vstopi Marcelina in zahteva, da jo Figaro vzame, kot je po pogodbi dolžan. Grof zapove sklicati sodni dvor.

Tretje dejanje. Za sodno obravnavo pripravljena dvorana v gradu. Grof skuša izvedeti od Figara, če mu je Suzana kaj izdala od njegovih načrtov. Figara ni mogoče vloviti in norec ostane — Almaviva.

Suzana dela vse po Figarovem načrtu, je pripravljena, sniti se z grofom v parku, a zahteva obenem svojo doto, da bi plačala Marcelini ženinov dolg.

Na odru vidimo duhovito karikaturu sodnije in sodstva z vso njihovo malenkostnostjo. Bistvo procesa leži v tem, da pokriva najbolj važno mesto pogodbe črnilni madež, tako, da ni mogoče razložiti, je-li obvezan Figaro plačati in ženiti se, ali plačati ali ženiti se. Grof se izvije iz težkega položaja in zlorabi ves sodni dvor za to, da bi dosegel svoj smoter. Ker ve, da Figaro nima niti vinarja, zapove, naj takoj plača svoj dolg Marcelini, ali pa naj se takoj oženi z njo.

Po tetoviranem znaku na Figarovi roki spozna Marcelina v njem svojega sina.

Poslednje zapreke za Figarovo ženitev s Suzano so odstranjene. Suzana in Marcelina prigovarjata Bartholu naj se oženi z materjo svojega otroka.

Četrto dejanje. Ceremonijalna dvorana v gradu, v njej dva prestola.

Ker so premagane vse težkoče glede ženitve s Figarom, Suzana ne mara več iti na sestanek z grofom. Grofinji pa je mnogo na tem, da bi zasačila grofa pri nezvestobi in napravi brez Figarove vednosti nov načrt: Preobleči se hoče v Suzanino poročno obleko, iti na sestanek in tam presenetiti moža. V to svrho narekuje Suzani pismo za grofa, kjer mu naznači natančno mesto sestanka — „pod velikimi kostanji“. Pismo zapre z iglo, ki naj jo pošlje grof Suzani nazaj — v znamenje, da bo prišel.

Sledi poročna ceremonija Figara s Suzano in Bartola z Marcelino.

Med ceremonijo izroči Suzana grofu listek. Figaro vidi, da čita grof pismo in da je spravil iglo, toda čegavo je to pismo, ne ve.

Ceremonija je končana. Grof je zadovoljen s prejetim pismom in ukaže pripraviti obe poročni pogodbi. Vsi se razidejo.

Figaro preseneti Fanšeto, ki nekoga išče. V svoji naivnosti mu Fanšeta prizna, da ji je ukazal grof, izročiti iglo Suzani ter ji povedati, da je to znamenje „velikih kostanjev“. Figaru je vse jasno: Suzana ga vara. Ostane sam in izlije svoje razočaranje v veliki znameniti

Monolog.

O ženščini, ženščini, ženščini, lživija, kovarnija sozdanja...

Nad Suzano je razočaran, toda tako lahko je ne odstopi. Navajen je doseči vse s trudom in talentom, medtem ko se je trudil grof le enkrat v svojem življenju — takrat, ko se je rodil. On, Figaro, mora zmagati. Spominja se svojega življenja in goreče protestira proti človeški nepravčnosti, ki je njega, mladeniča z najlepšimi stremljenji, nasilno preobrnila v lopova. Nezadovoljen s svojim poklicem kot seviljski brivec je študiral medicino, toda brez protekcije je postal lahko samo živinozdravnik. Potem je poskusil srečo pri gledališču. V prvi komediji, ki jo je bil napisal, je kritiziral Mohameda, Za to novotarijo so ga vtaknili v ječo, češ, da žali s tem prijateljske mohamedanske vladarje. Ko je bil spet svoboden, se je začel baviti s publicistiko. Toda v Španiji je bila tiskovna svoboda taka, da je mogel pisati v svojem časopisu le o vremenu. Nato je vstopil v tajno igralnico, kjer je postal bankir. Začeli so ga spoštovati. Ljudje njegove okolice pa so izrabili nezakolitost njegovega poklica ter mu pobrali vse dohodke. Že se je mislil usmrtiti. Ali njegova dobra vila mu je vdahnila misel, naj se odpove

dimu slave in odvrže sram, to pretežko breme za preprostega človeka. Postal je zopet veseli seviljski brivec. Suzanina nezvestoba mu jemlje nanovo vero v ljudi. Duh borbe pa je v njem silen. Vztrajati hoče do konca.

Peto dejanje. „Pod velikimi kostanji“. Marcelina pripelje preoblečeno grofinjo in Suzano. Opozarja, da tava Figaro nekje tod okrog. Marcelina gre v lopo, da bi sledila poteku dogodkov. Suzana se skriva za kostanj, grofinja ostane v Suzanini poročni obleki sama. Pride Kerubino, ki ima na istem mestu dogovorjen sestanek s Fanšeto. Misleč, da je grofinja Suzana, ji začne dvoriti. Grof najde paža, mu hoče dati klobuto, toda paž se skloni in klobuto dobi prisluškujoči Figaro. Prepričan, da ima pred seboj Suzano, jo hoče odpeljati v lopo. Figaro svojega ljubosumja ne more več prenašati in stopi iz skrivališča. Grofinja zbeži v lopo, grof pa v park. Figaro v temi tega ne vidi in je prepričan, da sta v lopi Suzana in grof. Že hoče klicati na pomoč, toda Suzana, preoblečena v grofinjo, hoče zasačiti Figara prav tako, kakor grofinja svojega soproga. Premetení Figaro takoj spozna Suzano, a jo vleče, pretvarjajoč se, da jo smatra za grofinjo. Grof se vrne. Suzano smatra za grofinjo, Figara pa za onega neznanca, o katerem je bilo pisano v anonimnem pismu drugega dejanja. Besen je in kliče ljudi. Pri svetlobi luči svetilk se razkrije vsa intriga. Ljubosumni grof prosi ženo odpuščanja, Suzana in Figaro pa sta končno srečna.

LJUBIMKANJE

Igrokaz v treh dejanjih. Spisal Arthur Schnitzler.
Prevel Milan Skrbinšek.

Režiser: g. O. ŠEST.

Weiring, goslač v Josefstädtskem gledališču	g. Rogoz.
Kristina, njegova hčerka	gna Wintrova.
Schlagerjeva Mici, modistka	ga Juvanova.
Katarina Binderjeva, nogavičarka	gna Rakarjeva.
Lina, njena hčerka	gna Juvanova.
Fric Lobheimer } mlada gospoda {	g. Gabersčik.
Teodor Kaiser }	g. Šest.
Neki gospod	g. Danilo.

Kraj: Dunaj. Čas: sedanjost.

Pohujšanje v dolini šentflorjanski

Farsa v treh dejanjih. Spisal: Ivan Cankar.

Režiser: g. O. ŠEST.

Krištof Kobar, imenovan Peter		g. Kralj.
Jacinta		ga Pregarčeva.
Župan		g. Pregarc.
Županja		ga Juvanova.
Dacar		g. Plut.
Dacarka		ga Vera Danilova.
Ekspeditorica		ga Rakarjeva.
Učitelj Šviligoj		g. Gabršček.
Notar		g. Škerl.
Štacunar		g. Ločnik.
Štacunarka		ga Rovanova.
Cerkovnik		g. Rogoz.
Debeli človek		g. Matijevič.
Popotnik		g. Mičič.
Zlodej		g. Peček.

Godi se v dolini šentflorjanski ob današnjih časih.

Sen kresne noči

Komedija v petih dejanjih. Spisal William Shakespeare,
prevel Oton Zupančič. Glasba F. Mendelssohna.

Dirigent: B. PERIČ.

Režiser: OSIP ŠEST.

Tezej, vojvoda atenski		g. Gabersčik.
Egej, Hermijin oče		g. Gregorin.
Lisander,	} zaljubljena v Hermijo {	g. Terčič.
Demetrij,		g. Rakuša.
Filostrat, voditelj zabav pri Teziju		g. Potokar.
Dunja, tesar		g. Strniša.
Klopčič, tkalec		g. Daneš.
Pisk, mehokrp		g. Rogoz.
Nosan, kotlar		g. Ločnik.
Trlica, krojač		g. Peček.
Smuk, mizar		g. Plut.
Hipolita, kraljica amazonska		gna Bergantova.
Hermije, zaljubljena v Lisandra		ga Juvanova.
Helena, zaljubljena v Demetrija		ga Rogozova.
Oberon, vilinski kralj		gna Wintrova.
Titanijska, vilinska kraljica		ga Šaričeva.
Spak		gna Vera Danilova.
Grašek	} palčki {	gna Gorjupova.
Pajčevina		gna Presetnikova.
Vešča		gna Repovževa.
Gorčica		Juvanova ml.

Drugi palčki iz spremstva kraljevega in kraljičinega. Tezejevo
in Hipolitino spremstvo. — Godi se v Atenah in v gozdu blizu
njih.

TRUBADUR

(IL TROVATORE)

Opera v štirih dejanjih. Besedilo spisal S. Cammerano,
prevel A. Štritof. Vglasbil G. Verdi.

Dirigent: A. BALATKA.

Režiser: F. BUČAR.

Grof Luna (bariton) g. Romanovski.
Leonora (sopran) gna Richterjeva.
Ineza, njena družica (sopran) gna Vrhunčeva.
Azucena, ciganka (mezzosopran) gna Thierryjeva.
Manrico, njen rejenec, trubadur (tenor) . . g. Drvota.
Ruiz, njegov prijatelj (tenor) g. Mohorič.
Ferrando, načelnik grajske straže (bas) . . g. Zupan.
Ciganski poglavar (bas) g. Vovko.
Sel (tenor) g. Simončič.

Služinčad, spremstvo, vojaki, cigani. — Godi se deloma v
Biskaji, deloma v Aragoniji v 15. stoletju. — Prva vprizoritev
l. 1853. v Rimu.

I. Ferrando pripoveduje straži, da je imel stari grof Luna dva
sina. Mlajšega je bila neka ciganka začarala. Ker so jo zato sežgali.
je ugrabila njena hči Azucena grofovo dete in ga baje iz maščevanja
vrgla v ogenj. Po nalogu rajnega grofa, ki tega nikdar ni mogel
verjeti, išče Ferrando zločinsko ciganko. — **Premena.** Leonora
razodene Inezi, da ljubi trubadurja. Grof Luna hoče zapeti Leonori
podoknico. Sreča se s svojim tekmeccem Manricom ter ga pozove
na dvoboj.

II. Azucena pripoveduje Manricu grozne doživljaje iz svoje
preteklosti in mu odkrije svoje sovraštvo proti Lunovim. Manrico
sklene maščevati se nad protivnikom. V tem pride sel s poročilom,
da namerava Leonora iti v samostan, ker misli, da je Manrico
mrtev. — **Premena.** Luna hoče preprečiti Leonorin vstop v
samostan. Manrico prihiti in odvede Leonoro.

III. V taborišče grofa Lune privedo Azuceno, v kateri spozna
Ferrando zločinsko ciganko. — **Premena.** Manricu in Leonori
naznani Ruiz, da vedejo Lunovi vojaki Azuceno na grmado. Man-
rico odide, da bi jo rešil.

IV. Manrico je z Azuceno vred pal v roke Luni. Oba sta ob-
sojena na smrt. Pred ječo toži Leonora. Z dvora se čuje mrtvaški
zbor, iz ječe Manricova pesem. Da bi rešil Trubadurja, obljubi Le-
onora Luni, da se mu bo vdala. — **Premena.** Leonora, ki je bila
vzela strup, pride v ječo po Manrica; on pa jo pahne od sebe.
misleč, da mu je postala nezvesta. Ko Leonora umre, da Luna Man-
rica sežgati. Azucena mu razodeno grozno skrivnost: Bil je tvoj
brat.

LEPĀ VIDĀ

Opera v štirih dejanjih. Besedilo po Josipu Jurčiču
vglasbil Risto Savin.

Dirigent: I. BREZOVSEK.

Režiser: F. BUČAR.

Anton, kmet in krčmar blizu Sušaka (bariton) g. Levar.
Vida, njegova žena, poprej šivilja na Reki
(sopran) gna Zikova.
Neža, gospodinja pri Antonu (alt) gna Šterkova.
Grega, njen oče (bas) g. Pisarevič.
Alberto, mlad Benečan (tenor) g. Kovač.
Pietro, njegov prijatelj (bas) g. Zathej.
Ninetta, služkinja pri Albertu (sopran) . . . ga Trbuhovičeva.
Giovanni, sluga pri Albertu (bas) g. Zorman.
Lola, plesalka (sopran) gna Chladkova.
Gost (tenor) g. Simončič.
Prva deklica (sopran) gna Vrhunčeva.
Druga deklica (sopran) gna Šuštarjeva.

Gostje, maske, romarji. — Godi se v začetku devetnajstega stoletja blizu Sušaka, v Benetkah in na Trsatu. — Ples priredil baletni mojster Pohan. — Nove dekoracije je po načrtu akad. slikarja Klemenčiča naslikal gospod Skružný. — Prva vprizoritev leta 1910. v Ljubljani.

I. Vida uide ponoči z Benečanom Albertom.

II. Biva že leto dni pri Albertu, ki pa ljubi plesalko Lolo. Alberto prijatelj Pietro si zaman skuša pridobiti Vidino ljubezen. Dasi se je uveril o nje zvestobi, jo Alberto vendar pahne od sebe.

III. Vido je prignalo hrepenenje po otroku domov. Mož Anton jo z veseljem pozdravi in hoče ž njo srečno živeti; a Vida ga ne more ljubiti.

IV. Na Trsatu, kamor sta prišla poleg Vide in njenega moža tudi Alberto in Pietro, izve Anton za preteklost svoje žene. Ko mu ta vse prizna, plane Anton na Alberta in ga zadavi; on sam se zgrudi mrtev: zadela ga je kap. Vida zblazni.

DALIBOR

Opera v 3 dejanjih. Besedilo po I. Wenzig-u prevel
F. Finžgar, vglasbil B. Smetana.

Dirigent: F. RUKAVINA.

Režiser F. BUČAR.

Vladislav, kralj češki, bariton	g. Romanovski.
Dalibor, vitez, tenor	g. Drvota.
Milada, grofica, sopran	gna Richterjeva.
Jitka, sirota, sopran	gna Thalerjeva.
Vitek, oproda Daliborov, tenor	g. Šindler.
Beneš, jetničar, bas	g. Pisarevič.
Budivoj, poveljnik kraljeve straže, bariton	g. Zorman.
Prvi sodnik, bariton	g. Perko.
Sodniki	gospodje Povše, Vovko, Ribič, Pip.
Zdenko, prikazen	gna Bežkova.

Kraljevo spremstvo, ljudstvo, vojaki, paži. Godi se v 15. stoletju na gradu Hradšinu v Pragi. Prva vpričoritev l. 1888 v Pragi.

I. Na dvorišču gradu Hradšina v Pragi pričakuje ljudstvo kralja, ki naj sodi Dalibora zaradi umora. Milada, sestra umorjenega grofa obtožuje Dalibora. Pred sodišče poklicani Dalibor se zagovarja rekoč, da je le maščeval svojega prijatelja Zdenka. Sodniki obsodijo Dalibora v dosmrtno ječo. Milada, prepričana o plemenitosti Dalibora, začuti vzbujajočo se ljubezen ter prosi zaman pomiloščenja zanj. Daliborova varovanka Jitka sklene osvoboditi Dalibora s pomočjo Milade.

II. Jitka pričaka svojega ženina Vitka ter mu razodene načrt za osvobojenje Dalibora. Vitek navdušeno pritrdi, pove vse prihajajočim vojščakom, ki takoj obljubijo bojevati se za ljubljenega Dalibora.

Premena. Milada, v moškega preoblečena, vstopi v službo pri jetničarju Benešu, da bi bila rešila Dalibora. Beneš pošlje Milado k Daliboru z naprošenimi goslimi. Milada se koj poda v ječo k Daliboru.

Premena. Spečemu Daliboru se v sanjah prikaže Zdenko. Milada pride in pové strmečemu Daliboru, da ga hoče osvoboditi, ker ga ljubi.

III. Daliboru se ni posrečilo pobegniti. Na preudog kralja obsodijo Dalibora na smrt.

Premena. Milada čaka z vojščaki pred ječo na Daliborovo znamenje za naskok. Namestu znamenja se začuje mrtvaški zvon. Dalibora vedejo na morišče. Zaman naskočijo vojščaki grad. Dalibor privede smrtno ranjeno Milado in ko zagleda zmagonosne sovražnike, se sam usmrti.

Vesele žene windsorske

Komično-fantastična opera v treh dejanjih (šestih slikah).
Besedilo po W. Shakespearu; prevel A. Funtek, uglasbil
O. Nicolai.

Dirigent: I. BREZOVŠEK.

Režiser: F. BUČAR.

Sir John Falstaff, bas	g. Zathey.
Fluth, meščan, bariton	g. Romanovski.
Page, meščan, bas	g. Zupan.
Fluthova, sopran	gna Zikova.
Pageva, mezzo-sopran	gna Šterkova.
Fenton, mlad meščan, tenor	g. Kovač.
Ana, hči Pageva, sopran	ga Levičkova.
Slender, bogat meščan, tenor	g. Trbuhovič.
Dr. Cajus, Francoz, bariton	g. Zorman.
Natakar	gna Vrhunčeva.
Prvi meščan	g. Simončič.
Drugi meščan	g. Drenovec.

Meščani in meščanke, bajne prikazni. — Godi se v Windsorju na Angleškem v začetku 17. stoletja.

1. Gospe Fluthova in Pageva sta prejeli od Falstafia enako glaseči se pismi ter skleneta maščevati se na vesel način.

Ljubosumni Fluth svari svoje prijatelje, naj ne zaupajo ženskam. — Pageva hčerka Ana ima tri snubače, bogatega Slenderja, drja Cajusa in siromašnega Fentona, katerega ona ljubi, njeni starši pa odklanjajo. — Fenton prosi zaman Pagea, naj mu da hčerko v zakon. Po prerekanju nastane prepir in Fenton zatrjuje, da si bo pridobil Ano z zvesto svojo ljubeznijo.

2. Soba pri Fluthovih.

Falstaff pride povabljen k sestanku z gospo Fluthovo, ali gospa Pageva pride, kakor je bilo dogovorjeno, vsa razburjena s strašno novico, da prihaja ljubosumni Fluth, ki namerava zapeljivca umoriti. Ves prestrašen se da Falstaff veselim ženskam skriti v veliko kočaro za perilo. — Hlapcema, ki naj neseta perilo na belišče.

ukazeta ženi vreči vsebino košare v vodo. — Ljubosumni soprog Fluth pride s seboj več prijateljev, s katerimi zaman iztika pomanjkanje, da bi zasačil Falstaffa. Fluthova in Pageva se delata užaljeni in ker tudi Fluthovi prijatelji ne najdejo zapeljivca, očita vsi Fluthu pretirano ljubosumnost.

3. Gostilna.

Falstaff išče v pijači utehe po včerajšnji nezgodi. Potolažen pa je šele, ko prejme zopet pismo od Fluthove, naj pride k njej, ker je njen mož odšel na lov. Lovska družba pride na požirek vina in nekateri so toli predrzni, da si upajo s Falstaffom tekmovali v pijači. — Fluth pride k Falstaffu preoblečen kot Sir Brook. Pri dobri kapljici zasučje Brook govorico na svojo ženo in tako izve dan in uro sestanka.

4. Soba pri Fluthovih.

Končno je Falstaff s Fluthovo sam. Ona hlini ljubezen in obžaluje včerajšnjo nezgodo na belišču. Zopet ju moti Pageva z neprijetno vestjo, da že prihaja besni soprog. Urno vtakneta veseli ženi Falstaffa v obleko neke žene, kateri pa je bil svoj čas Fluth prepovedal prihajati v hišo. Fluth zopet preišče vse stanovanje in zaman prebrska košaro, hoteč umoriti Falstaffa. V staro babo preoblečenega Falstaffa Fluth ne spozna in vrže debelo babo, udrihajoč po njej, skozi vrata.

5. Vrt pri Pagevih.

Nadejaje se, da ugleda svojo sladko Ano, pride Slender, ali hitro se skrije za grm, ko začuje prihajajočega Cajusa, ki tudi upa uzreti svojo Ano. Ali i on se hitro skrije, ko zasliši Fentona peti serenado. — Ana prihiti k Fentonu in oba si obljubita večno ljubezen. Veseli ženi sta razodeli svojima soproigima vso burko s Falstaffom in sedaj se vsi dogovore, da ga pozovejo še enkrat na sestanek v windsorski park, kjer naj se uprizoni s pomočjo prijateljev velika čarobna burka, Falstaffu za kazen.

6. Windsorski park o polnoči.

Falstaff pride kot bajni lovec Herne, veseli ženi se mu pridruži a baš ko misli Falstaff, da se bliža trenutek razkošja, nastane po parku vrišč in hrup, vsa vesela družba privre našemljena v bajne prikazni in muči Falstaffa, dokler se grešnik ne spokori. — Fluth, Page in njiju veseli ženici razodenejo Falstaffu vprizorjeno burko, Falstaff prizna svojo pregreho, sprejme ponujeno mu spravilo in vesele igre je konec.

Vesele žene windsorske.

Komično fantastična opereta v treh dejanjih. Spisal Otto Nicolai.

Epigoni Webrovi so zopet in zopet poskušali svojo srečo v struji italijanske opere — pa so se zmerom zopet vračali na Webrova pota. Otto Nicolai iz Königsberga je pa poskusil združiti Webrovo smer z italijansko gorko melodiko in v „Veselih ženah windsorskih“, ki so bile prvič vprizorjene l. 1849. v Berlinu, se mu je to tako dobro posrečilo, da živi opera še danes ter velja za prvo mojstrsko delo romantične komične opere. Uvertura k tej operi je postala zavoljo dične zgradbe, čedne instrumentacije in melodijozne blagoglasnosti repertoarna točka vseh orkestralnih koncertov.

Uvertura je zgrajena po večini na motivih tretjega dejanja in kaže vse vrline Nicolaijeve: ljubko melodiko, razumno karakterizacijo in elegantno oblikovanje muzikalnih misli, združenih s fino instrumentacijo.

Delo se začne v *Andante moderato* s sanjavo melodijo

Andante moderato.

Začetek ouverture.

„mesečne noči“ (III. dejanja: „O sladki mesec, divna noč“). Razvija se vedno jače dokler ne izveni v *piano dolce* na zibajočih se triolah.

Pri „*poco più animato*“ sledi dvojni motiv terzettina: „Ura bila je že polnoči“ (III. dejanje, ko nastopi Falstaff kot jelen)

Poco più animato.

OTTO NICOLAI

Tretji del uverture, allegro vivace, je sestavljen predvsem iz tem baleta palčkov iz III. dejanja: „Vi palčki, beli, rdeči, rjavi —“

Allegro vivacé.

nadaljuje se s samostojno melodijo:

Po dvakratnem ponavljanju in velikem stopnjevanju preide v ff:

v motivu maščevanja III. dejanja: „Kdor drugim jamo koplje — —“.

Kot prehod k ponovitvi omenjenih tem, v različnih modulacijah, porabi čarobni motiv III. dejanja: „splošni ples“

ter zaključi z markantno temo št. 5 v F duru.

I. dejanje.

Pred hišo ge Fluthove in Pageove. Vsaka soseda je dobila od viteza Falstaffa jednako ljubavno pismo, ki ga z ogorčenjem čitata in skleneta maščevanje. Ta duet je biser operne komike in kaže Nikolajjev neusahljivi in vedno zanimivi studenec melodične in ritmične mnogoličnosti, je pa pri vsem tem kot iz jednega kosa izklesan.

Uvodni notiv:

Allegro.

Nedržnejših besed od teh ne pomnim kar sem živa.

pogodi prav dobro šaljivi ton, ki jasno kaže, kako se skriva pod navidezno ogorčenostjo notranja zadovoljnost.

Pismo recitira ga Fluthova na enem tonu, orkester pa jasno slika njeno pravo razpoloženje:

Gos pa naj - lep - ša za me u-

stvar - je - na ste vi.

Koliko komike leži v patosu,

Andante.

Ta sra - mo - ta.

ko spoznata sosedi, da zalezuje stari grešnik obe ženi istočasno.

Nič manj ni markanten konec dueta, ko grozita gizdalinu maščevanje.

Allegro vivo.

Starec dobro se po-sta-vi.

Na - pa - čen ne bo dvo - tip!

Ko odidejo sosede, da se posvetujeta o načinu maščevanja, nastopijo vsi trije snubači hčerke ge Pageove. Bogatega Slenderja svojim značilnim

O sladka A - na.

protežira oče Page, ki odklanja hčerkinega izvoljenca Fentona, in končno blazirani dr. Cajus, ki uživa simpatije materine.

Pozorišče se spremeni v stanovanje ge Fluthove, kjer se užaljenka pripravlja za sprejem naročenega Falstaffa. Nje arija in recitativ je mojstrsko delo, ki zahteva visoke popolnosti v pevskem kakor tudi igralskem oziru.

V finalu se predstavi osebno Falstaff v svoji smešni domišljavosti. Brez uvoda hoče do svoje žrtve, ge Fluthove, ki igra sramežljivko, orkester pa slika v menjajočih se triolnih motivih

Falstaffovo približevanje in Fluthovo odbijanje ljubavne ponudbe. Nenadno trkanje na vrata napravi konec Falstaffovemu junaštvu in naročena ga Pageova pride in glasno pripoveduje, da Fluth divja in grozi radi ženine nezvestobe. Hinavsko prizna ga Fluthova, da ima Falstaffa skritega:

Allegro.

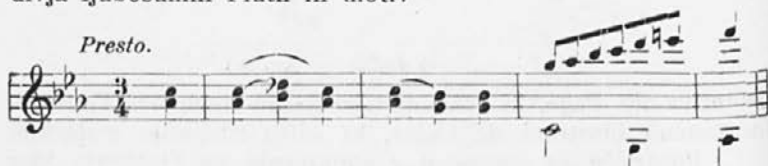
Ah ja on je

ah ja, on je.

Komaj spravita obupanega junaka v košaro za perilo, že pridivja ljubosumni Fluth in motiv

Presto.

Mo - ži - ček lju - bi! Ka - ča Ti!

kaže velikanski kontrast med žensko zvitostjo in moško robatostjo. Ko ne najde mož po dolgem iskanju nič sumljivega, igra ga Fluthova užaljenko in ves ansambl in zbor ji pritrjuje:

Allegro.

zbor: Ti-ran.

Ta - koj se dam lo - či - ti.

Ta-

zbor: Ti-ran.

koj se dam lo-či - ti!

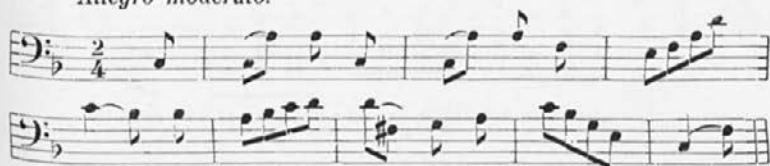
V začetku drugega dejanja se kaže Falstaff tudi kot oboževatelj Bacchov in poje v pevskih krogih dobro poznano, s precej jedrnatim humorjem prežeto napitnico. V sledečem buffo-duetu med Falstaffom in Fluthom prevladuje začetkom ljubki motiv:

Andante.

ki ga nadomesti pozneje vesel tema,

Allegro moderato.

ker sta se našla dva bratca sorodnih duš.

V premeni nastopajo po vrsti karikaturi: Slender in dr. Cajus ter prikupljivi Fenton s svojo ljubko romanco ob spremljevanju harfe:

Andante.

Čuj, skr - jan - ček žvr - go - li.

V sledeči sliki se nadaljuje maščevanje nad predrznostjo Falstaffovo in ljubosumnostjo Fluthovo. Zopet pride povabljeni junak ali takoj za njim ljubosumni Fluth. Začetek dueta med Fluthom in ženo

Allegro moderato.

nam pojasnjuje škodoželjno veselje Fluthovo, da se mu bo vendarle posrečilo ženi dokazati nezvestobo — ali Falstaff odide nespoznan — kot stara teta.

V tretlem dejanju se dovrši maščevanje nad Falstaffom, udeležen je tudi mož Fluth z vso družbo.

Začetek tvori balada ge Pageove o „lovcu Hernu“, ki je sicer značilna ali pevsko zelo nehvaležna; tej sledi arija Anina — polna hrepenenja. V sledečih scenah v windsorskem gozdu vidimo vso krasoto Nikolaijeve umetnosti, ponovno slišimo motive, na katere smo že opozorili v uverturi.

Falstaff nastopi kot jelen in zopet se da vjeti ljubkemu približevanju zvutih sosed.

Andante lento.

Pre-ljubi moj mo-žiček, sa - mo da nas ne zmo ti!

Ali komaj si izbere tajnosten kotichek, že ga preplaše nočni duhovi. Vešče napadajo prestrašenega Falstaffa in zadostno kaznujejo starega grešnika.

Prof. dr. P. K.

Gledališka kronika.

Jubilej. Dne 16. t. m. je praznovai velezaslužni član zagrebskega Narodnega gledališča, gospod Arnošt Grund, petindvajsetletnico svojega umetniškega delovanja. Gospod Arnošt Grund, je nastopal v prejšnjih letih kot gost tudi na našem odru, osobito v Parmovih operetah. Uprava ljubljanskega gledališča je poslala vrlemu slavljencu najiskrenejše čestitke.

Stavka, ki jo je bil vprizoril del članov ljublj. dramskega gledališča, se je končala v soboto, dne 13. t. m. Stavkujoči so nastopili pod prejšnjimi pogoji zopet svojo službo.

Uprava Narodnega gledališča je prejela sledeče publikacije:

Iz Zagreba: Kazališni list št. 6. Vsebina: Ivan Franič P. Glumljenje i glas. I. Franič P. Racine Jean: »Fedra.« Iz glazbenog svijeta. M. P. Kazališne vijesti. Kazališni koledar za oktobar 1920. Kazališna sedmica. — Kazališni list št. 7. Vsebina: —II— Grundov jubilej. J. Iv. Kazališne vijesti. Kazališna sedmica.

Iz Maribora: Zrnje št. 4. Dementij: Večer pred 1. nov. Dementij: Resignacija. Dr. I. Lah: Prva sezona mariborskega gledališča. M. Skrbinšek: »Smrti ples.« Š. - R. Shakespeare: »Sen kresne noči«. Š. - R. Rihard Franz Josef Heuberger. — Gostovanje mariborskega slov. nar. gled. v Ptuj. — Zrnje št. 5. Vsebina: J. B: Žerjavi. J. B: Šetnja. Polenčan: Predreformacijska doba naše književnosti. Dr. M. St.: Nekaj o razvoju gledališča. V. Cotič: I. umetniška razstava v Mariboru. — Avgust Strindberg. — Kocianov in Zikov koncert. — Iz gledališke pisarne.

Iz Ljubljane: Maska št. 6. Vsebina: Joco Cvijanović: † Franjo Stipetič. Ivan Koštič: O izgovarjavi slovenskega jezika na odru. Osip Šest: O igralčevi individualnosti. Milan Skrbinšek: Moderna režija. Milan Skrbinšek: Opazke. M. F. Bravničar: II. komorni večer godalnega kvarteta Zika. Mi.: Josip Rijavec, Ciril Ličar in Josip Gradiš-Daneš. Fran Albrecht: Igralec in kritika. Angelo Cerkevnik: Pogovori. Dramska književnost. Vestnik. — Maska št. 4. Vsebina: H. M.: O Skopskom narodnom pozorištu (v cirilici). Milan Skrbinšek: Moderna režija. M. F. Bravničar: O kritiki. Po R. Sch. — F. B.: Mali odri. Dr. Demeter Bleiweis-Trsteniški: O higiteni pevskega glasu. Mirko Logar: Kogojev koncert (s sliko). Stano Kosovel: Opazka k opazki. Angelo Cerkevnik: Ljubomir Micić: Istočni greh. Ladislav Žimbrek: Peta sezona gradskog kazališta u Varaždinu. Angelo Cerkevnik: Pogovori. Dramska književnost.

Cene prostorom

Parter	Drama	Opera
Sedež I. vrste	24 K	30 K
„ II.—III. vrste	20 „	26 „
„ IV.—IX. vrste	18 „	22 „
„ X.—XIII. vrste	14 „	18 „
Dijaško stojišče	3 „	3 „

Lože

Lože v parterju in		
I. redu za 4 osebe	100 „	140 „
Balkonske lože za 4 osebe	70 „	100 „
Nadaljne vstopnice v		
I. redu in parterju	20 „	25 „
Nadaljne vstopnice v		
balkonskih ložah	15 „	20 „

Balkon

Sedež I. vrste	15 „	18 „
„ II.—III. vrste	10 „	14 „

Galerija

Sedež I. vrste	7 „	8 „
„ II.—V. vrste	6 „	6 „
Stojišče	2 „	2 „

Vstopnice se dobivajo v predprodaji pri dnevni blagajni (operno gledališče) od 10. do pol 1. ure in od 3. do 5. ure proti 10 % povišku in na dan predstave pri blagajni za gorenje cene.

Med predstavo vstop ni dovoljen.

Ponatisk dovoljen
le z označbo vira.

Gledališki list izhaja vsak ponedeljek in prinaša poročila o repertoarju Narodnega gledališča v Ljubljani, vesti o gledališki umetnosti pri nas in drugod, kratke članke o važnejših dramskih in opernih delih in njih avtorjih. Sodelujejo: Fran Albrecht, Anton Funtek, Pavel Golia, Fran Govekar, Matej Hubad, Friderik Juvančič, Pavel Kozina, Alojzij Kraigher, Ivan Lah, Anton Lajovic, Ivan Prijatelj, Ivan Vavpotič, Josip Vidmar, Oton Župančič in dr.

